

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 11CoP/130/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4123201804
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Fedor Benka
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2024:4123201804.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Fedora Benku a sudkýň JUDr. Silvie Hýbelovej a Mgr. Kataríny Arnouldovej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti A.: B., nar. XX.XX.XXXX, C., nar. XX.XX.XXXX, obe bytom u matky, v konaní zastúpené procesným opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra, so sídlom Štefánikova trieda 88, Nitra, deti rodičov: matka - B. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. C. E. XXX, F. C. E., zastúpená: LM & PARTNERS, s. r. o., so sídlom Jána Rášu 793, Budmerice, IČO: 47 253 690, a otec - G. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. C. E. XXX, F. C. E., zastúpený: JUDr. Tomáš Jamrich, advokát, so sídlom Moravská 784/35, Vrábľe, o návrhu matky na zvýšenie výživného, o odvolaní matky proti rozsudku Okresného súdu Nitra z 9. mája 2023 č. k. 26P/43/2023-178, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v časti zvýšenia vyživovacej povinnosti otca na mal. C. a v časti zročného výživného na mal. C. **p o t v r d z u j e**.

II. Rozsudok súdu prvej inštancie v časti zvýšenia vyživovacej povinnosti otca na mal. B. a v časti zročného výživného na mal. B. **m e n í t a k**, že vyživovaciu povinnosť otca na mal. B. s účinnosťou od 02.03.2023 zvyšuje zo sumy 100 eur na sumu 150 eur mesačne a zročné výživné za obdobie od 02.03.2023 do 30.04.2023 vo výške 98,40 eur je otec povinný zaplatiť do 15-ich dní od právoplatnosti rozsudku do rúk matky, čím mení rozsudok Okresného súdu Nitra z 16. novembra 2021 č. k. 13P/218/2021-69 v časti výšky výživného na mal. B..

III. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov tohto konania.

odôvodnenie:

1. Rozsudkom napadnutým odvolaním súd prvej inštancie zmenil rozsudok Okresného súdu Nitra zo 16. novembra 2021 č. k. 13P/218/2021-69 tak, že zvýšil vyživovaciu povinnosť otca na maloletého B. zo sumy 100 eur na sumu 130 eur mesačne a na maloletú C. zo sumy 100 eur na sumu 130 eur mesačne, ktoré je povinný otec platiť vopred k rukám matky vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca od 02.03.2023 (výrok I.). Zročné výživné otca za čas od 02.03.2023 do 30.04.2023 v sume 59,03 eur na každé dieťa súd otcovi uložil zaplatiť do 15-tich dní odo dňa právoplatnosti rozsudku (výrok II.). O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania (výrok III).

2. Svoje rozhodnutie súd právne odôvodnil použitím ust. § 62 ods. 1, 2, 4 a 5, § 75 ods. 1 a § 78 ods. 1 Zákona o rodine, keď na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že od posledného rozhodnutia sa zmenili pomery na strane maloletých detí, ktoré odôvodňujú zvýšenie výživného. U detí nastala zmena pomerov v tom, že maloletá C. začala navštevovať škôlku a maloletý B. nastúpil do školy. Súď mal preukázané, že matka detí má príjem zo závislej činnosti v priemere 617 eur. Jej príjem sa zvýšil, pretože nastúpila do zamestnania po ukončení rodičovskej dovolenky. Okrem toho má výživné

na maloleté deti v sume 200 eur a rodinné prídavky a daňový bonus. Maloleté deti sú školopovinné, majú svoje záľuby. Maloletý musí nosiť okuliare, na ktoré prispel otec 50 eurami. Výdavky má matka na maloleté deti a na bývanie a domácnosť, spolu v sume cca. 1.326,02 eur. Matka po rozvode pri vyporiadaní BSM dobrovoľne prevzala splácanie hypotéky na nehnuteľnosť - rodinný dom, v ktorom s maloletými deťmi býva, ako aj náklady, ktoré súvisia s bývaním v rodinnom dome. Do konca roku 2022 ich platil otec. Súd mal za to, že výdavky na maloleté deti, ktoré matka uviedla, sú adekvátne ich veku, zdravotnému stavu a záujmom. Otcov príjem sa zmenil len minimálne. Otec má výdavky na bývanie 200 eur, na vlastné potreby ako internet, telefón, PHM, výdavky na automobil, ale aj výdavky, ktoré mu vznikli po rozvode na nákup vecí potrebných na život ako posteľ, posteľné prádlo, práčka, atď.. Ďalej má určené výživné na maloleté deti a prispieva aj vecným plnením. Prihliadnuc na vek a potreby maloletých a na finančné a majetkové pomery otca mal súd za to, že výživné 130 eur na každé maloleté dieťa je postačujúce. Súd mal za to, že túto sumu bude otec schopný platiť bez ohrozenia vlastnej životnej úrovne. Každý milujúci a starostlivý rodič chce len to najlepšie pre svoje dieťa a chce mu dopriať všetko, po čom dieťa túži. V prípade rodičov, ktorí nežijú spolu, je na komunikácii a spolupráci rodičov, aby sa vedeli dohodnúť a prispieť svojim podielom v starostlivosti a výchove o maloleté dieťa. Obaja rodičia však musia poznať svoje limity - finančné aj majetkové a takisto poznať a rešpektovať finančné a majetkové limity toho druhého rodiča. Od rodiča, ktorý má určenú vyživovaciu povinnosť, možno očakávať taký podiel vo výchove a starostlivosti o maloleté dieťa, ktorý zodpovedá jeho finančným možnostiam. Súd zaostalé výživné vypočítal tak, že za obdobie za čas od 02.03.2023 do 30.04.2023 predstavuje u oboch mal. detí sumu po 59,03 eur (130-100 eur = 30 eur na mesiac a 30:31 x 30 = 29,03 eur). O zaostalom výživnom súd rozhodol tak, že otec je povinný ho zaplatiť do 15 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku. Súd nepovolil splátky zaostalého výživného, nakoľko sa jedná o nízku sumu, ktorú má možnosť otec zaplatiť naraz bez toho, aby sa dostal do finančných ťažkostí. O trovách konania účastníkov rozhodol súd podľa § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak CMP neustanovuje inak.

3. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podala v zákonnej lehote odvolanie matka maloletých detí, ktorá navrhla napadnutý rozsudok zmeniť a jej návrhu v celom rozsahu vyhovieť, alternatívne napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Podaným návrhom sa domáhala zvýšenia výživného na maloletého B. zo sumy 100 eur na sumu 300 eur mesačne a na maloletú C. zo sumy 100 eur na sumu 250 eur mesačne. Otec detí po celý čas tvrdil, že neprišlo k žiadnej výraznej zmene pomerov na strane maloletých detí a konanie matky označil dokonca za „nemorálne“ a v rozpore s dobrými mravmi, avšak ani súd prvej inštancie, ani procesná opatrovníčka nevideli to nemorálne konanie práve na strane otca. Otec prispieva na výživu maloletých detí sumou vo výške 100 eur mesačne na každé dieťa tak, ako mu to bolo určené rozsudkom zo 16. novembra 2021 sp. zn. 13P/218/2021. Súd v danej dobe rozhodol o tak nízkom výživnom preto, lebo otec sa zaviazal na pojednávaní a do zápisnice uviedol, že bude hradieť náklady na domácnosť matky a detí v plnej výške. Otec jej však v decembri 2022 oznámil, že on už nič platiť nebude, a tak bola matka nútená vyriešiť aj otázku bezpodielového spoluvlastníctva manželov, ktorá však s určením vyživovacej povinnosti k maloletým deťom absolútne nesúvisí. Súd prvej inštancie mal povinnosť skúmať predložené doklady otcom, z ktorých jasne vyplýva, že jeho náklady „vznikli“ až po tom, čo sa dozvedel, že bol podaný návrh na zvýšenie vyživovacej povinnosti k maloletým deťom. Nájomné vo výške 200 eur, ktoré má platiť svojim rodičom, bolo prvýkrát uhrádzané až dňa 28.03.2023, kedy prevzal zastupovanie jeho právny zástupca v tejto veci a následne dňa 13.04.2023. Za iné mesiace platby dokladované neboli a predpokladala, že ani neboli realizované. Výška nájomného v sume 200 eur, kde žijú ešte tri dospelé osoby so svojím príjmom, je aj tak absolútne neadekvátna a otec si daným spôsobom len vyrobil náklad. Výdavky na opravu vozidla v tak vysokej sume nevedela posúdiť, či boli vykonané na aute otca, nakoľko má vedomosť, že otec s autom navštevuje úplne iný servis. Otec uviedol, že si musel po rozvode zakúpiť práčku a vybavenie do domácnosti. Z predložených dokladov vyplýva, že napríklad TV si kupoval ešte počas trvania manželstva a je veľmi nepravdepodobné, že by v domácnosti s tromi ďalšími dospelými osobami nebola práčka. V prípade platby za kanalizáciu matka nemá vedomosť, že by sa v ich lokalite robila kanalizácia. Otec ďalej uviedol náklad titulom sporenia v sume 50 eur, pričom z predloženého dokladu nie je možné vôbec určiť, o akú platbu sa jedná, a kedy si sporenie zriadil. Otec uviedol, že má zdravotné problémy a užíva lieky na cholesterol, pričom však žiaden dôkaz nebol z jeho predložený a z predloženého dokladu vyplýva, že ide len o akési výživové doplnky. Otec v rozsudku o rozvode nemal určený styk s maloletými deťmi, a ona mu nikdy v stretávaní nebránila. Situácia je taká, že ona sama musí prosiť otca, či nemá záujem stretnúť sa s deťmi, alebo si ich zobrať. Ak sa otec rozhodne zobrať si deti, tieto si berie v piatok poobede a vracia ich matke v nedeľu, teda o deti sa stará iba

dva dni, a aj to výlučne cez víkend. Bežné pracovné a školské dni je ona na všetko sama. Súd prvej inštancie vôbec nebral do úvahy, že matka zabezpečuje výlučnú starostlivosť o maloleté deti a mal prihladiť na to, že sa o deti stará. Otec na pojednávaní dňa 09.05.2023 uviedol, že jeho príjem je vo výške 1.050 eur aj napriek tomu, že z predloženého dokladu od jeho zamestnávateľa vyplýva, že jeho mesačný príjem je dvojnásobný ako jej príjem, a to vo výške 1.391,56 eur. Ona naopak zdokladovala výdavky, ktoré mesačne musí vynakladať. Od poslednej úpravy prišlo k zmene zdravotného stavu maloletého B., ktorý nosí okuliare so silnými dioptriami. Keďže ide o dieťa, často sa stáva, že okuliare buď poškodia, alebo je potreba kúpy úplne nových, a preto je výdavok na okuliare, ktorý uviedla v návrhu, úplne adekvátny. Otec nechodí s deťmi ani k lekárom, ani sa o ich zdravotný stav nezaujíma, aj napriek tomu spochybňuje tento výdavok na maloletého B. a považuje ho za nadhodnotený. Bola toho názoru, že súd prvej inštancie nespĺnil kvalitatívne požiadavky na odôvodnenie súdneho rozhodnutia, keď z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia zrozumiteľne a presvedčivo nevyplýva, prečo súd prvej inštancie aplikoval citované ustanovenie právneho predpisu, a prečo ho v konkrétnych okolnostiach daného prípadu vykladal práve takým spôsobom, pričom súd prvej inštancie sa vôbec nezaoberal pre vec významnými argumentmi, ktoré ona predniesla a dal za pravdu výlučne otcovi.

4. K odvolaniu matky sa písomne vyjadril otec detí, ktorý navrhol napadnutý rozsudok z dôvodu vecnej správnosti potvrdiť. Poukázal na to, že návrh matky na zvýšenie výživného bol podaný po pätnástich mesiacoch od predchádzajúcej úpravy vyživovacej povinnosti. V zmysle ustálenej súdnej praxe je potrebné prihladiť na všetky okolnosti, ktoré by mohli odôvodniť zmenu výživného, avšak len vtedy môžu byť dôvodom na zmenu vyživovacej povinnosti, keď sa závažnejším spôsobom prejavia v pomeroch účastníkov v porovnaní s pomermi v čase vyhlásenia rozsudku, keďže v rámci konania o zmene rozsahu vyživovacej povinnosti nie je prípustné prehodnocovať predošlé právoplatné súdne rozhodnutie. Vzhľadom na to, že k zmene pomerov na strane maloletých detí od poslednej úpravy rozsudkom zo dňa 16.11.2021 došlo len nepatrne, a táto nepatrná zmena pomerov odôvodňovala zvýšenie o sumu v zmysle napádaného rozsudku, nakoľko iné zvýšené náklady na maloleté deti matka v konaní nepreukázala. Od posledného rozhodnutia o výživnom došlo k jedinej výraznej zmene, a to v zmene v podstatnom náraste na príjmovej stránke matky maloletých detí, keď táto poberá mzdu z trvalého pracovného pomeru cca 620 eur, poberá zvýšené prídavky na deti v sume 120 eur, a tiež titulom uplatňovaného daňového bonusu na obe maloleté deti vo výške 140 eur mesačne. K tomu je potrebné pripočítať aj výživné otca v sume 200 eur mesačne, resp. od zmeny rozsudku v sume 260 eur mesačne. Vzhľadom k tomu súčet finančných prostriedkov z poberanej mzdy matky, poberania prídavku na deti, poberania daňového bonusu a poberania výživného od otca vysoko prevyšuje odôvodnené potreby maloletých detí preukázané jednak podľa predchádzajúcej úpravy vyživovacej povinnosti na základe rozsudku zo dňa 16.11.2021 spolu s preukázanou zvýšenou zmenou výdavkov v tomto súdnom konaní. Vzhľadom na to je napadnutý rozsudok v súlade s odôvodnenými a preukázanými potrebami maloletých detí. Otec poukázal na zápisnicu z pojednávania zo dňa 16.11.2021, kde samotná matka zápisnične uviedla, že otec maloletých bude hradieť náklady na domácnosť, pokiaľ neukončí rodičovskú dovolenku. Z dôkazov je preukázané, že matka maloletých rodičovskú dovolenku ukončila už v septembri 2022 a od októbra 2022 je zamestnaná a má pravidelný mesačný príjem, pričom on platil všetky náklady na domácnosť do decembra 2022. Otázka BSM s určením vyživovacej povinnosti k maloletým deťom absolútne nesúvisí, ale práve matka vystavala návrh na zvýšenie výživného na skutočnosť, že musí uhrádzať úver a energie, hoci svojim vlastným právnym úkonom prevzala na seba zvýšené výdavky súvisiace s bývaním za nadobudnutie väčšinového majetkového podielu z BSM (získala nehnuteľnosť v hodnote 162.000 eur s nízkou povinnosťou náhrady v sume 10.000 eur). Pred podaním návrhu na zvýšenie výživného (súčasne aj pred podpisom dohody o vyporiadaní BSM) matka maloletých predložila otcovi špecifikáciu jej mesačných výdavkov vo výške 961,95 eur a špecifikáciu príjmov (931,55 eur) ešte bez zvýšenia prídavkov v roku 2023, pri ktorých matka otca maloletých ubezpečila, že ak si v rámci vyporiadania BSM nehnuteľnosť spolu s úverom vezme na seba, jej pomer príjmov a výdavkov bude aj pri splátke za úver a energie postačujúci. Samozrejme v návrhu na zvýšenie výživného si už účelovo zvýšila mesačné náklady na 1.326 eur. Matka súčasne predložila otcovi úradne potvrdené čestné prehlásenie zo dňa 16.01.2023, že si nebude žiadať výživné. Akonáhle došlo k prevodu nehnuteľnosti, matka ihneď podala návrh na zvýšenie výživného, kde ako podstatnú zmenu pomerov označila nutnosť jej úhrady nákladov spojených s bývaním. Ak by matka maloletých bývala v primeranej nehnuteľnosti, za predaj doterajšieho domu by jej ostali také finančné prostriedky, ktoré by boli postačujúce na zabezpečenie vyživovania maloletých detí do dovŕšenia ich plnoletosti. Ďalej uviedol, že počas konania matka, a ani jej právny zástupca nenamietali a nerozporovali ním predložené listinné dôkazy, ani nenavrhovali doplnenie dokazovania. Okrem určeného výživného, ktoré platí pravidelne, od

jeho presťahovania sa k rodičom, t. j. od júna 2021 až do decembra 2022, hradil všetky náklady na nehnuteľnosť, v ktorej bývala matka s maloletými deťmi, t. j. hypotéku, poplatky za elektrinu, plyn, vodu, poisťku za dom, daň za komunálny odpad, ako aj za ročné zúčtovanie nedoplatkov. Taktiež v auguste 2022 poslal okrem výživného aj sumu 100 eur na kúpu školských pomôcok pre syna B., vo februári 2023 poslal 50 eur ako doplatok za dioptrické okuliare. Deti si berie k sebe podľa vzájomnej dohody, a to pravidelne každý druhý víkend od piatka cca 16.00 hod. do nedele cca 16.00 hod. a v období od 10.06.2022 do 10.07.2022 ich mal každý týždeň (t. j. päť po sebe idúcich víkendov). Keď ich má u seba, chodíeva s deťmi na detské ihrisko, prípadne sa s nimi učí. Na vzdialenejšie výlety s ubytovaním nemá finančné prostriedky. Nie je pravdou, že by zarábala dvojnásobne viac ako matka, keď táto má príjem zo zamestnania vo výške cca 620 eur, rodinné prídavky 120 eur, daňový bonus 140 eur a aktuálne výživné v sume 260 eur mesačne, a teda jej celkový mesačný príjem je 1.140 eur mesačne.

5. K odvolaniu matky detí sa písomne vyjadril procesný opatrovník, ktorý navrhol zvýšiť vyživovaciu povinnosť otca na maloletého B. zo sumy 100 eur na sumu 150 eur mesačne a ma maloletú C. zo sumy 100 eur na sumu 130 eur mesačne, prihladiac aj na to, že sa zvýšili rodinné prídavky a matka poberá daňový bonus na maloleté deti.

6. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 363 CSP), a že odvolateľka použila zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie bez ohľadu na rozsah a dôvody odvolania (§ 65 a § 66 CMP), vychádzajúc zo skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie bez potreby zopakovania, či doplnenia dôkazov (§ 383, § 384 CSP a § 68 CMP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) s tým, že oznámil na úradnej tabuli a webovej stránke súdu miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku (§ 219 ods. 3 CSP) a dospel k záveru, že odvolanie je čiastočne dôvodné.

7. Predmetom konania vedeného na súde prvej inštancie je zvýšenie výživného na mal. B. a mal. C..

8. Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správnosti postupu a rozsudku súdu prvej inštancie, ktorým súd s účinnosťou od 02.03.2023 zvýšil výživné, ktoré je otec povinný platiť na každé dieťa zo sumy 100 eur na sumu 130 eur mesačne, čím zmenil rozsudok Okresného súdu Nitra z 16. novembra 2021 č. k. 13P/218/2021-69 a súčasne rozhodol i o zročnom výživnom za obdobie od 02.03.2021 do 30.04.2021 vo výške 59,03 na každé dieťa, ktoré otcovi uložil zaplatiť do 15-tich dní od právoplatnosti rozsudku.

9. Odvolateľka okrem iného namietla, že napadnutý rozsudok je nepreskúmateľný, pretože nie je dostatočne a presvedčivo odôvodnený.

10. Právo na určitú kvalitu súdneho konania, ktorej súčasťou je aj právo účastníka na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia, je jedným z aspektov práva na spravodlivý proces. Účelom odôvodnenia rozhodnutia je vysvetliť postup súdu a dôvody jeho rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie navyše musí byť aj dostatočným podkladom pre uskutočnenie prieskumu v odvolacom konaní. Ak rozhodnutie prvoinštančného súdu neobsahuje náležitosti uvedené v § 220 ods. 2 CSP, je nepreskúmateľné.

11. Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné atribúty spravodlivého súdneho procesu, ktorá skutočnosť jednoznačne vyplýva z ustálenej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. Z judikatúry tohto súdu vyplýva, že na taký argument strany sporu/účastníka konania, ktorý je pre rozhodnutie podstatný a rozhodujúci, sa vždy vyžaduje špecifická odpoveď (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A, s. 12, Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B; Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998). Podľa konštantnej judikatúry Ústavného súdu SR (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04) „súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR je aj právo účastníka na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany; t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takémuto uplatneniu“.

12. Odvolací súd po preskúmaní odôvodnenia napadnutého rozsudku dospel k záveru, že nemožno súhlasiť s názorom odvolateľky, že odôvodnenie napadnutého rozsudku je nepreskúmateľné vzhľadom na nedostatok dôvodov, nakoľko obsahuje základné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu. Súd v odôvodnení rozhodnutia nemusí dať odpoveď na každú otázku, každý argument účastníka, ale musí reagovať na tie, ktoré majú pre konanie podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzal do všetkých detailov konania uvádzanými účastníkmi. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každý jednu poznámku, či pripomienku účastníka, ktorý ju nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty (porovnaj napr. rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. II.ÚS 251/2004, III.ÚS 209/2004, II.ÚS 200/2009 a podobne).

13. Odôvodnenie napadnutého rozsudku podľa názoru odvolacieho súdu vyššie uvedenému zodpovedá, pričom je samozrejmé, že odvolateľka s niektorými skutkovými závermi súdu nesúhlasí. Súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozsudku jasne a výstižne vysvetlil, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty účastníkov, ktoré skutočnosti považoval za preukázané, a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, uviedol prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil.

14. Keďže súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu vykonal dokazovanie potrebné na zistenie skutočného stavu vecí, výsledky tohto dokazovania jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach dôkladne a správne vyhodnotil, pričom dospel k správnym skutkovým zisteniam a súčasne vec i správne právne posúdil (uvedené platí s výnimkou určenia rozsahu zvýšenia výživného na mal. B., ako bude uvedené nižšie) a odvolací súd sa stotožňuje i s odôvodnením napadnutého rozhodnutia (s výnimkou odôvodnenia rozsahu zvýšenia výživného na mal. B.), s poukazom na ust. § 387 ods. 2 CSP konštatuje správnosť jeho dôvodov. Odvolací súd nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od skutkových alebo právnych záverov súdu prvej inštancie odchýliť, a nemôže preto dať za pravdu odvolateľke. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia dopĺňa iba nasledovné:

15. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

16. V zmysle ustanovenia § 78 Zákona o rodine v spojení s ustanovením 157 CMP predstavuje práve zmena pomerov hmotno-právnu podmienku pre zmenu predchádzajúceho súdneho rozhodnutia o výživnom. Zmena pomerov musí byť podstatná a musí sa týkať okolností, ktoré odôvodňujú výšku výživného za podmienky, že sa závažnejším spôsobom prejavia v pomeroch účastníkov v porovnaní s ich pomermi v čase predchádzajúceho rozhodnutia. Zmena pomerov pritom môže byť odôvodnená buď subjektívne - okolnosťami na strane povinného, resp. na strane oprávneného, alebo objektívne - vývojom životných nákladov.

17. Podstatná zmena pomerov musí byť v súdnom konaní dostatočne preukázaná, takže súd musí preto podrobne skúmať pomery na strane účastníkov v čase pôvodného rozhodnutia o výživnom a porovnať ich s aktuálnymi pomermi. Povinnosťou súdu v konaní o zvýšení výživného je predovšetkým podrobne porovnať zmenu odôvodnených potrieb na strane dieťaťa vo vzťahu k primeranosti určeného výživného, životnej úrovne rodičov s poukazom na vek, zdravotný stav, schopnosť starať sa o seba, pravidelné, ako aj náhodné výdavky dieťaťa v súvislosti so štúdiom, ako aj jeho kultúrnymi, športovými a inými voľnočasovými aktivitami. Rovnako na strane povinných osôb súd musí porovnávať a preukazovať ich aktuálne schopnosti, možnosti a majetkové pomery za účelom ich porovnania s pomermi v čase posledného rozhodovania, aby mohol dospieť k záveru buď o podstatnej zmene pomerov, prípadne k záveru, že k zmene pomerov nedošlo a to v súvislosti s príjmami rodičov dieťaťa, počtom ich vyživovacích povinností, osobných a materiálnych pomerov v nadväznosti na vek, zdravotný stav, kvalifikáciu, vedomosti, pracovné skúsenosti, ako aj situáciu na trhu práce a podobne. Majetkové pomery treba posudzovať komplexne, nakoľko zahŕňajú jednak majetok povinného ako objektívnu kategóriu, a jednak jeho životný štandard, ktorým sa prezentuje navonok.

18. Súd prvej inštancie sa správne zamerlal na zistenie, či došlo k podstatnej zmene pomerov na strane výživou odkázaných detí a vyživovacou povinnosťou povinných rodičov od ostatnej úpravy rodičovských práv a povinností vykonanej rozsudkom Okresného súdu Nitra z 16. novembra 2021 č.

k. 13P/218/2021-69 a podrobne skúmal pomery na strane účastníkov v čase pôvodného rozhodnutia o výživnom a porovnal ich s aktuálnymi pomermi.

19. Je neprípustné, aby v konaní o zvýšenie výživného dochádzalo k prehodnocovaniu správnosti predchádzajúceho rozhodnutia o úprave výkonu rodičovských práv a povinností, pretože posudzovať správnosť rozhodnutia súdu možno len v odvolacom konaní. Súd rozhodujúci o zmene výživného musí vychádzať z predchádzajúceho rozhodnutia súdu a z prezumpcie správnosti určeného výživného, ktoré je potrebné považovať za zodpovedajúce zákonným kritériám v čase jeho vyhlásenia. Pokiaľ z písomného vyhotovenia rozsudku nemožno zistiť skutkové okolnosti rozhodné pre posúdenie pomerov (v prípade vyhotovenia rozsudku bez písomného vyhotovenia), súd rozhodujúci o zmene predchádzajúceho rozsudku je povinný tieto zistiť z obsahu pripojeného spisu, a ak to nie je možné, musí ich zistiť sám vykonaním dokazovania.

20. Súd prvej inštancie postupoval v zmysle vyššie uvedeného a dospel k správne mu záveru, že došlo k zmene pomerov na strane maloletých detí, keď mal. B. začal chodiť do školy a mal. C. začala chodiť materskej školy, pričom už len tým došlo k nárastu nákladov na ich výživu. Mal. B. nosí okuliare, s čím sú spojené ďalšie náklady. Došlo k zmene pomerov na strane matky, ktorá už nie je na rodičovskej dovolenke, ale je zamestnaná s čistým príjmom 617 eur mesačne a poberá rodinné prídavky a daňový bonus. Príjem otca sa podstatným spôsobom nezmenil. Matkou uvádzané výdavky na deti súd považoval za primerané ich veku a zdravotnému stavu.

21. S prihliadnutím na to, že k ostatnej úprave rodičovských práv a povinností došlo pomerne nedávno (16.11.2021), preukázanú zmenu pomerov od tejto úpravy uvedenú vyššie, považoval odvolací súd za dôvodné zvýšenie výživného na mal. B. zo sumy 100 eur na sumu 150 eur mesačne, pretože aj z úradnej činnosti sú súdu známe vyššie náklady na výživu školáka ako predškoláka, a tiež so zohľadnením jeho problémov so zrakom. Rozsah zvýšenie výživného na mal. C. odvolací súd považoval za správny a zodpovedajúci zákonným kritériám. V podrobnostiach odvolací súd odkazuje na odôvodnenie napadnutého rozsudku (bod 12.). Rovnako za správny považoval rozsudok súdu prvej inštancie v časti zročného výživného na mal. C..

22. Vzhľadom na zmenu rozsudku v časti zvýšenia výživného na mal. B. odvolací súd zmenil rozsudok i v časti zročného výživného na mal. B. za obdobie od 02.03.2023 do 30.04.2023 a zročné výživné za uvedené obdobie vo výške 98,40 eur (za marec 48,40 eur, za apríl 50 eur) uložil otcovi zaplatiť do 15-tich dní od právoplatnosti rozsudku do rúk matky.

23. Ďalšie argumenty účastníkov odvolací súd považoval pre rozhodnutie vo veci samej za nerozhodné, keď i podľa už konštantnej judikatúry tak národných, ako aj nadnárodných súdov, súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzanými stranami. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka, ktorý ju nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty strán (porovnaj napr. rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. II.ÚS 251/2004, III.ÚS 209/2004, II.ÚS 200/2009 a pod.). Na ďalšiu argumentáciu účastníkov, už nespôsobilú ovplyvniť posúdenie veci a zachádzajúcu do zbytočných podrobností, s ktorou sa už vyporiadal v odôvodnení svojho rozhodnutia prvoinštančný súd, teda odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

24. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v časti zvýšenia vyživovacej povinnosti otca na mal. C. a v časti zročného výživného na mal. C. podľa § 387 ods. 1 CSP z dôvodu vecnej správnosti potvrdil a v časti zvýšenia vyživovacej povinnosti otca na mal. B. a v časti zročného výživného na mal. B. podľa § 388 CSP zmenil tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

25. O nároku na náhradu trov konania odvolací súd rozhodol podľa § 52 CMP a § 396 ods. 2 CMP.

26. Senát krajského súdu uvedený rozsudok prijal pomerom hlasov 3:0, teda jednohlasne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom, prípadne má možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP). Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP). V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).